

Innkalling

Møte: Havnestyret
Møtested: Skur 38, Vippetangen
Møtedato: 23.08.2023
Tid: Kl. 16:00
Sekretariat: Hans Bernhard Klepsland

Forfall meldes til utvalgssekretær Hans Klepsland, tlf. 482 62 056.
E-post: hans.klepsland@oslohavn.no.

Varamedlemmer møter kun ved særskilt innkalling.

Sakspapirene ligger i Acos Møteportal.

Innkalling er sendt til havnestyrets medlemmer og varamedlemmer.

Saker til behandling

Type	Saksnr.	Sakstittel	
FS		Protokoll fra forrige havnestyremøte	
FS		Avgradering av saker	
FS		Rapport vedr. bruk av fullmakter	
FS		Habilitet	
ST	35/23	Utenriksfergeutredningen - Byrådets innstilling til bystyret	§ 14 1. ledd
ST	36/23	Status revidert handlingsplan for nullutslippshavna	§ 14 1. ledd
ST	37/23	Gods- og passasjerutvikling med inntektseffekter, første halvår 2023	-

ST	38/23	Arbeidsmiljø og sykefravær - status	§ 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1. ledd nr. 1
ST	39/23	Grønn korridor mellom Oslo og Rotterdam	§ 14 1. ledd
ST	40/23	Filipstad - overføring av eiendommer til Hav Eiendom AS	§ 23 4. ledd
ST	41/23	Forberedende ekstraordinær generalforsamling Hav Eiendom AS	§ 23 4. ledd
ST	42/23	Havnedirektørens orientering	§ 14 1. ledd
FS		Eventuelt	

Oslo, 17. august 2023

Saksframlegg

Utv. nr.	Utvalg	Møtedato
37/23	Havnestyret	23.08.2023

Arkivsak: 22/95 - 7
Saksbehandler: Carl Johan Hatteland /

Gods- og passasjerutvikling med inntektseffekter, første halvår 2023

Saken gjelder:

For første halvår 2023 var godsvolumet 2,66 mill. tonn, noe som er 316.654 tonn (-10,6 %) lavere i forhold til samme periode i 2022. Reduksjonen er bredt fordelt:

- tørrbukk (-177.000 tonn),
- oljeprodukter (-20.000 tonn),
- container- (-95.000 tonn) og
- fergegods (-45.000 tonn).

For container er det europalast i 45' container som har mest markant nedgang med 59.000 tonn, og for fergegods har traller uten trekkvogn mest nedgang med 33.000 tonn.

Det har vært økte volum for:

- landbruksprodukter (+5.000 tonn),
- bilimport (+7.000 tonn),
- jern- og stål (+17.000 tonn).

Til sammenligning viser tall fra SSB redusert import med lastebil på ca. 0,5 mill. tonn i første halvår 2023 i forhold til 2022 (-11,3 %), og en reduksjon på ca. 0,8 mill. tonn (-9,6 %) siste fire kvartal sammenlignet med de fire kvartalene før det. Den samlede import/eksport av gods med lastebil er ca. 1 mill. tonn lavere (-6,6 %) de siste fire kvartalene enn de fire kvartalene før det.

Utenriks passasjerutvikling er positiv med samlet økning på 220.000 passasjerer (+30,8 %), med:

- 190.000 flere fergepassasjerer (+30 %) og

- 32.000 flere cruisepassasjerer (+41 %).

Vi har imidlertid fremdeles 240.000 færre fergepassasjerer enn i tilsvarende periode i 2019. Stena Line hadde 202.000 passasjerer i første halvår 2019, slik at den samlede passasjeredgangen for DFDS og Color Line fra 2019 er på ca. 40.000 passasjerer (-4,4 %).

Inntekter fra kai, vare- og passasjervederlag har en positiv utvikling og har økt med ca. kr. 6,4 mill. (+10,4 %) til kr. 67,6 mill. første halvår 2023 sammenlignet med samme periode i 2022. Inntektsøkningen på 6.4 mill. kommer i hovedsak fra økte kai- og passasjervederlag knyttet til ferger og cruise, samt fra tjenest salg (vann, ISPS og avfall) til ferge- og cruiseanløp. Inntektene i 1. halvår 2023 er 19,8 mill. høyere (+41,4 %) enn for tilsvarende periode i 2019.

Inntektene fra eiendom økte med ca. kr. 26 mill. i første halvår 2023 sammenlignet med samme periode i 2022, fra ca. kr. 116 mill. til 142 mill. De samlede driftsinntektene har dermed økt med ca. kr. 32 mill. i første halvår 2023 sammenlignet med samme periode i 2022, fra ca. kr. 172 mill. til kr. 204 mill. Dette til tross for lavere volum og bortfall av areal.

Strategiplan 2022-2040 definerer syv forretningsområder. Her er en kort situasjonsbeskrivelse:

1. Containertrafikk: Containersegmentet har hatt en sterkt positiv utvikling over lang tid. Mot slutten av 2022 endret imidlertid bildet seg i negativ retning, en utvikling som har fortsatt i første halvår 2023. Sammenlignet med første halvår 2022 har vi ca. 25.000 færre TEU i første halvår 2023. Europalast i 45' containere har en reduksjon på ca. 11.000 TEU, og er klart sterkere påvirket enn containertyper forbundet med oversjølast. Det synes også på lastevolumet. Av en nedgang i containerlast samlet sett på 95.000 tonn, er reduksjonen i containerlast i 45' container 59.000 tonn.

Containerlast i 45' container er typisk i sterk konkurranse med vegtransport fra Europa. Noen kan derfor kanskje tro at dette har sammenheng med en økning i lastebiltransport over grensen, dvs. at sjøtransporten taper markedsandeler til vegtransport. Dette synes imidlertid ikke å være tilfelle, da tall for import med lastebil over grensen viser en reduksjon på ca. 0,5 mill. tonn.

Dette tyder på at import fra Europa er relativt sterkere påvirket enn import fra andre verdensdeler. Om det er kronens svake verdi i forhold til spesielt euro og US dollar, eller om ringvirkninger av krigen i Ukraina spiller størst rolle er uklart. Rederiene rapporterer om sterkere priskonkurranse med vegtransportaktørene, slik at lønnsomheten i Europalastsegmentet er presset.

2. Personbiler og nyttekjøretøy: Det ble lastet/losset 28.972 biler i første halvår 2023, mot 26.374 biler i samme periode 2022 (+2.598 biler/+7.605 tonn). De aller fleste bilene kom inn over Kneppeskjæret/Bekkelagskaia (ca. 22.900 mot ca. 20.300 i første halvår 2022).

Ca. 6.050 biler kom inn over andre kaier enn Kneppeskjæret/Bekkelaget både i 2022 og 2023. 4.174 biler kom inn med fire anløp over Filipstadkaia (mot 3.918 i samme periode i 2022). Utenriksfergene (Color Line) fraktet 1.888 biler i første halvår 2023 (mot 2.133 i første halvår 2022). Det ble lastet (eksportert) 876 biler i første halvår 2023 (mot 275 i første halvår 2022), 850 av dem med utenriksfergene.

3. Annet stykkgoods (inkl. fergegoods): Annet stykkgoods inkl. fergegoods stod for 282.674 tonn i første halvår 2023, mot 319.479 tonn i 2022. Av dette stod fergene for 220.775 tonn i 2023 (267.769 tonn i 2022). Fergene hadde dermed en nedgang i godsvolumet på ca. 47.000 tonn. Reduksjonen er størst for traller uten trekkvogn, noe som i hovedsak er knyttet til bortfall av Color Carrier, men reduksjonen fordeles på Tyskland og Danmark, og på traller med og uten trekkvogn.

Annet stykkgoods utenom fergene hadde en økning på om lag 10.000 tonn. Veksten var drevet av økte volumer RDF (avfallsbasert brensel) fra UK som forbrennes på Klemetsrud. RDF fra UK stod i 2023 for ca. 55 % av annet stykkgoods (utenom fergene) mot 40 % i 2022.

4. Tørrbulk: Tørrbulk består av landbruksprodukter, jern- og stålprodukter og annen tørrbulk. Landbruksproduktene stod i første halvår 2023 for 63.557 tonn (+5.600 tonn fra samme periode i 2022), og jern- og stålprodukter for 79.158 tonn (+17.000 tonn fra samme periode i 2022). Annen tørrbulk stod for 616.000 tonn i første halvår 2023, mot 810.000 tonn i samme periode i 2022 (-194.000 tonn). Nedgangen skyldes i all hovedsak redusert volum av sement og betongtilslag (-113.000 tonn), samt redusert utskipning av alunskifer til Langøya (-98.000 tonn), mens det var en økning i vegsalt på ca. 30.000 tonn i forhold til samme periode 2022.

5. Våtbulk: 825.000 tonn våtbulk ble losset i første halvår 2023, 20.000 tonn mindre enn i samme periode 2022. Nesten 400.000 tonn kom fra norske terminaler, mest Mongstad og Slagentangen, mot 320.000 tonn i samme periode i 2022. 115.000 tonn var bioetanol (63.000 tonn mer enn i samme periode i 2022). Det er kommet økte og nye krav til høyere innblanding av biodrivstoff i fossile drivstoff, bl.a. til traktorer og anleggsmaskiner fra 2023.

6. Passasjertrafikk innenriks og utenriks: Statistikk for innenriks passasjertrafikk (lokalferger, øybåter og sightseeing) er utfordrende mht. datafangst og datakvalitet. Mye tyder imidlertid på at vi er tilbake til 2019-nivå. Utenriks passasjertrafikk har hatt sterk vekst (+30,8 %) fra samme periode i 2022 med en samlet økning på 220.000 passasjerer (+190.000 fergepassasjerer og +32.000 flere cruisepassasjerer). Det er likevel 240.000 færre fergepassasjerer enn i tilsvarende periode i 2019, da Stena Line hadde 202.000 passasjerer. Den samlede passasjeredgangen for DFDS og Color Line fra 2019 er på ca. 40.000 passasjerer (-4,4 %).

7. Eiendom - bygg og utearealer: Utleie av eiendomsporteføljen til havnerettede og ikke-havnerettede formål står generelt for ca. 2/3 av driftsinntektene (mens vederlag og tjenestesalg står for ca. 1/3). Ca. 2/3 av eiendomsinntektene kommer fra utleie til såkalte havnerettede formål (leietakere som leier i egenskap av å utføre tjenester som kan knyttes til skipsanløp og lasting/lossing av gods og passasjerer, og over 50 % kommer fra Sydhavna). Inntektene fra eiendom økte med ca. kr. 26,5 mill. (+23 %) i første halvår 2023 sammenlignet med samme periode i 2022. Mange enkeltforhold bidrar, men av netto økning kommer ca. kr. 20 mill. kommer fra utleie av utendørs arealer (inkludert parkering) og ca. kr. 6,5 millioner fra utleie av bygg. Inntektsøkningen fra eiendom utgjør ca. kr. 20 mill. utover KPI.

Saken behandles i havnestyret iflg.:

Økonomiske konsekvenser for Oslo Havn KF:

Budsjettmessige forhold:

Etter første halvår 2023 ligger vi ca. kr. 50 mill. over budsjetterte inntekter. Av disse kommer ca. kr. 32 mill. fra driftsinntekter (fra vederlag og utleie av eiendom). Budsjettet for hele 2023 er på kr. 362 mill. De faktiske inntektene i 2022 var på kr. 457 mill., der driftsinntektene utgjorde kr. 390 mill. Det er lite som indikerer vesentlige negative endringer i driftsinntekter i andre halvår 2023. Vi forventer derfor at driftsinntektene (fra vederlag og utleie av eiendom) i 2023 vil ligge i overkant av kr. 400 mill.

Havnedirektørens vurderinger:

Den generelle økonomiske utviklingen i og utenfor Norge påvirker volum og volumsammensetning over Oslo Havn, og det forventes ikke en utvikling i andre halvår av 2023 som kan kompensere for den negative godsutviklingen i første halvår. Iht. NHO Service og Handel har volumet i varehandelen falt 22 måneder på rad (iht. artikkel datert 26.05.23) hvor de påpeker at kjøpekraften til forbrukerne reduseres gjennom økte renter og inflasjon hvor det særlig er noen varekategorier som utmerker seg: Kundene nedprioriterer gjerne kapitalvarer, som for eksempel nytt sportsutstyr eller nye møbler, og prioriterer heller hverdagsvarer og billigere produkter, noe som gir utslag i reduserte transportvolumer.

Passasjerutviklingen er imidlertid positiv, både for lokal- og utenrikstrafikk. Utviklingen i driftsinntekter er også positiv til tross for volumutvikling og bortfall av areal for utleie (bl.a. Grønlia).

Reduksjonene i tørrbulk henger i stor grad sammen med aktiviteten i byggenæringen, hvor mange store byggeprosjekter som pågår og hvilke faser de er i. I løpet av 2024 forventes det videre igangsetting av byggeprosjekter som vil øke utskipping av alunskifer til Langøya. Flere store byggeprosjekter går også inn i mer betongbrukende faser og derfor generere økte tilslagsvolum i Oslo havn. Åpning av Heidelberg Materials nye betongstasjon vil også bringe tilbake og utvikle nye tilslagsvolum. Tilsvarende forventes for tilslag til asfalt i forbindelse med større vegprosjekt, og Veidekkes nye bitumen-terminal vil bidra til at utbygging og vedlikehold av veier bidrar til økte volum i Oslo havn. For container- og fergevolumene forventes en fortsatt utfordrende situasjon, men det synes foreløpig ikke som vegtransporten vinner markedsandeler til sjøtransport.

Havnedirektørens forslag til vedtak:

Havnestyret tar saken til orientering.

Ingvar M. Mathisen
Havnedirektør

Einar Marthinussen
Kommersiell direktør

